

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
 Egy hóra 10 korona. Negyedévre 30 korona.
 Félévre 60 korona. Egész évre 120 korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kocsuth-utca 8. sz., első emelet.
 (Debreczeni Előző Takarékpénztár-épület)
 Egyes szám ára 500 fillér.

Ordonanta

privatoare la inbunatre starel financiare a administratiilor ungare din Zona la est de Tisa ocupata de armata romana.

Noi N. Michescu General guvernator al Zonei de ocupatie militara, Avand in vedere decizia noastra cu Nr. 4369 din 16 Okt. a. c. avand in vedere ncheierea Consiliului Administrativ superior cu Nr. 1. dia 20 Okt. a. c. Avand in vedere starea precara financiara in care se gasesc toate administratiile civile din Zona, Avand in vedere interesul sigurantei si aparatei Zonei.

Ordonam:

In intreg teritoriul Ungariei, la est de Tisa, ocupat de armata romana, si anume: judetele Szabolcs, Hajdu, Szekes, Bekes, si parte din judetele Csongrad si Csanad, cu inceperea de azi se pune in aplicare urmatoarele dispozitii:

A)

1. Serviciul postelor si telegrafelor din Zona de ocupatie se va conduce de directia postelor si telegrafelor din Debrețin, avand ca director pe Dl Sipoș Gyula, directorul postelor si telegrafelor din Debrețin si ca delegat al nostru pe Dl Maior Bobocianu directorul militar al postelor si telegrafelor.

2. Organizatia postelor si telegrafelor ramane ca si in trecut. Personalul bugetar se va reduce la strictul necesar deasupra-se cei de prisos la alte servicii, iar cei ce nu se vor putea lua in calcul, se vor trece in concediu de odihna cu jumatate lea-a. Duminici care nu sunt absolut necesari se vor licentia.

3. Marile postale existente din Intreaga Zona se vor adu a pana la 20 Noiembrie a. c. la directiunea postelor din Debrețin si se vor sursegea cu eficienta romana si cu munitiunea „Zona de ocupatie romana 1919” si astfel se vor ridica la nivelul Din acest ea se va alege un numar mai mare de seri complete, cari se vor vinde fiecare serie cu pretul dela 800 cor. si in sus, pita oteze ce se vor aduce, circulum a serviciul postal.

4. Marile existente romane nestampate pana la 21 Noiembrie a. c. se deata fara vaoare dela aceasta data inainte.

5. Se va tipari imediat o noua serie de marci postale pentru corespondenta in valoare de cinci milioane coroane, cari vor intra in circulatie de indata.

6. Se va tipari un timbru special de ajutor de 20 fill. pentru cari ce corespondenta; de 1 cor. oane pentru telegrama; de 50 fill. pentru mandate postale pana la 400 cor. oane; de 1 cor. pentru mandate dela 100—200 cor. oane; de 2 cor. pentru mandate dela 200—500 cor. oane. Mandate postale se infinteaza numai in cuprinsul Zonei de ocupatie si nu e voie se se faca nici o corespondenta pe ele.

7. Toa e Pinarile si autoritatile civile vor plati cate 500 cor. oane pe an de fiecare post de telefon.

B) Taxa de import si export.

8. Pe teritiul Zonei se introduce un serviciu de taxe pe import si export, avand ca director pe Dl. Rauch Bela directorul vamilor din Debrețin si ca delegat al nostru pe Dl. Pop Emil delegatul Consiliului Dirigent.

9. Taxele de import si export se vor aplica de regula in statiunile (garile) de incarcare si pomare. In timpul transportului autoritatile vor avea ori cana dreptul de control asupra pial taxelor. Autoritatile vor avea acest drept de control si la punctele de trecere peste Tisa. Taxele de import se vor pe e pe dupe pialului de mai sus, la punctele sau localitate de toate (destinatiane).

10. Evaluarea se va face pe baza documentelor si a scrisorilor de trasa si dupa verificarea marfurilor.

11. Pentru marfurile ce se importa si exporte se vor aplica taxele speciale urmatoare: 10% pentru marfurile si alimentele de prima necesitate, inbracaminte, incaltaminte si vinu; 20% la materialele de constructie si de drelucare, instrumentele si toate articolele medicale si farmaceutice; 30% marfurile, alimentele, beutiunile si inbracamintea de lux; 10 fill. de cuiti de chibrituri. Aceste taxe se vor percepe peste taxele speciale de accis puse pe spirit si beuti.

C) Tutunuri.

12. Serviciul culturii si al depozitelor de fermentarea tutunurilor ramine sub conducerea Dl. Grasselli Norbert inspecteurul pe se intraga Zona. Fabrica de tutun ramana sub conducerea Dl. Zöldi József directorul fabricii. Depozitul central de zanzere din Debrețin ramine sub conducerea Dl. Bakos sful depozitor. Acestia vor lucra cu Dl. Toma Nicolae delegatul nostru.

13. Functiarii, cari vor fi de prisos si nu se vor putea intrabuinta la alte administrati se vor pune in concediu de odihna cu 1/2 lea-a. Duminici cari nu sunt absolut necesari se vor licentia.

14. Tariful pentru vanzarea tutunului la deb tanti se urca si se fixeaza la 3 calitati si anume:

Calitatea I.	150 cor. 1 kg.
II.	100
III.	60

Pretul cigaretelor se mentine tot cel vechiu.

15. Debitanti mei vor beneficia de un rabat de 10% din acestek preturi ca in trecut. Debitanti mari cari nu vor aprovizionati in mod indelungat pe traficanii mici se vor amenda cu pana la 2000 cor.

D) Finantele.

16. Directiunea finantara din Debrețin va fi si centrala Zonei la care se atasaza delegatul nostru Dl. Emil Pop Consilier Ministerial, Director de Finante, delegatul Consiliului Dirigent.

17. Administratia Finantelor va functiona ca si in trecut, insa toate sumele ce vor fi de prisos la toate perceptoriile de stat, se vor varsa la aceasta Centrala.

18. Taxele existente pe vin se ridica la trei ori mai mult ca pana acuma. Pentru pintru vinurile noi aceasta taxa se va aplica imediat, iar pentru vinurile vechi se va pune in aplicare la 1 Ianuarie 1920.

19. Fabricile de spirit vor putea obtine autorizatiuni speciale pentru fabricarea spiritului pin cereii adresate Prefectului judetului, care le va inainta Consiliului superior administrativ de pe langa acest Comandament.

20. Taxele la spirit se ridica la 50 cor. oane de fie-care hectolitru grad pentru stat si 1 cor. oane pentru comuna.

21. Pentru biletele de intrare la teatru, cinematografe varieteuri, ba uri si ori ce petrecere cu intrare se va percepe un timbru pe ajutor de 1 cor. oane pentru fiecare bilet si fie-care persoana.

22. Toate darile existente ca tra stat, judete si comune, precum si toate taxele ce se plateau si timbrele ce se aplicau pe orice acti si acte in trecut, se vor implini si aplica si de aici inainte de toata administratiil din Zona, fara intarziere.

23. Toate timbrele si coatele fiscale se vor sursegea cu eficienta romana si mentinerea „Zona de ocupatie romana 1919”

E) Caili ferate.

24. Directiunea cailor ferate din Zona de ocupatie, din punctul de vedere financiar, va fi la Debrețin avand ca director pe Domnu Schiner directorul cailor ferate din Debrețin, delegat militar la C. F. cap. Constantin Ionescu si Titico A. delegatul Consiliului Dirigent, cari vor avea sub ordine pe toti functiarii si angloarii tuturor cailor ferate din Zona.

Nomarii acestor functiarii se va reduce la strictul necesar, delegandu se cei de prisos la alte servicii iar o i o nu se vor intrabuinta se vor pune in concediu de odihna cu 1/2 lea-a. Duminici ce nu se pot intrabuinta se vor licentia.

25. Taxele pentru traficul calatrilor, animalelor marfurilor, produselor, precum si cele de magazinari, alor alti de vagonae, amenzile precum si orioa alte taxe privitoare la C. F. se vor intri.

26. Amenzile se vor varsa la venituri nu la peni ca pana acuma.

F) Comunele.

27. Administratiile comunale si Judetone se vor administra ca si in trecut.

G) Invalamantul si cultele.

28. Invalamantul si cultele se vor conduce si urma ca si in trecut, avand se in vedere insa starea de ocupatiune militara.

29. Lefu ile si chelnicile profesorilor, invalamantilor si intreg personalului se vor plati ca pana acuma.

H) Justitia.

30. Justitia in toata Zona va functiona ca si in trecut. La fucile magistratilor, functionarilor, judecatorilor si obiectivulo se vor plati ca si in trecut.

I) Combustibili.

31. Pentru a veni intru ajutorul populatiei se vor explica a pa unii di Zona prin serviciul forester. Pretul lemnoz se va fixa ulterior.

J) Dispozitii Finale.

32. Toti contractii din dispozitiunile prezentei ordi ane vor fi pasibili de Curtile Martiale si condamnati cu amenda dela 100—2000 cor. oane. In cas de recidiva se va aplica si inchisoarea pana la 6 luni sau zuma una dia aceste pedepse.

33. Toate autoritatile militare si civile in functione din Zona sunt insarcinate cu executarea pre entel o donante si cu constatarea contraveniilor or Functiarii administratiile civile ungare din Zona vor continua serviciile lor potti ile legilor existente si ordi ntelor arceilor Comandament. Cei ce se vor abate de a aceste dispozitii vor fi inamalti conform legilor martiale.

Data Debrețin la 12 Noiembrie 1919. Comandantul Zonei de ocupatie militara General-guvernator:

Michaescu.
 Delegatul Ministeriului de Finante
N. Barbuceanu.

Rendelei

a Tiszától keletre eső és a Román hadsereg által megszállott terület pénzügyi helyzetének javítására vonatkozólag.

Mi Michescu N. a katonailag megszállott terüet kormányzóharcnok. Tekintettel folyó ok ób r hó 16-án kelt 4899. számú rende e fiktre, tekintettel továbbá folyó évi októb r hó 20-án kelt 1. számú rende ettel lécsitett feso közigazgatási tanácsra, tekintettel végre a szükséges pénzügyi helyzetre, melyben a Zona területén levő összes közigazgatási árazatok vannak é szem eótt tartva a Zona biztonságát és véde méit

Elrendeljük:

A román hadsereg által a Tisza folyóti keletre eső megszállott összes magyar területeken és pedig Szabolcs, Hajdu, Szonok, Bekés, Csongrád- és Csanád

megyék egyes részeken, a mai naptól kezdve kö-elkező általános közigazgatási szabályok vetnek alkalmazásban és pedig:

A)

1. Az egész posta és távirtdi szolgálat a megszállott terület en a debreceni posta távirtdi igazgatóság hatósága és vezetése alá r ndelteti, melynek igazgatója Sipoș Gyula ur debreceni posta és távirtdi igazgató és Bobocianu Órnagy ur, mint katonai kiküldött.

2. Az egész posta és távirtdi szervezet a mai állapotban marad, a költségvetésben felvett tisztii személyzet és díjnoki létszám a szükséges mérvre epaszandó oly módon, hogy a felesleges személyzet egyéb szolgálattal ágazathoz becszandó. Azon tisztii személyek, akik elhelyezhetők, illetve nem alkalmazhatók, fe fizetéssel rendelkezési állományba helyezendők, a felesleges díjnokok pedig elboesájandók.

3. Az egész Zónában levő postabélyegeket folyó hó 20-ig a debreceni posta igazgatóságnál összegyűjtendők, ahol „Zona de ocupatie romana 1919” felirással töréni felübe egy-egy után a közsdéknek visszaadandó. Ezen mennyiségből egy nagyobb számú teljes sozatos köteg állítatik ki, mely ket egyenként 300 koronátó, feljebb eadnak és pedig ajánlat után melyek a debreceni postai igazgatósághoz szándékok be.

4. A még fennmaradt felübelégyeztetien postai télciketek folyó évi november hó 21-vel é vérvetelennok nyilvánítottak.

5. 1.000.000 korona, azaz öt millió korona éte ü postabélyeg állítatik elő, mely azonnal forgalomba boesajátatik.

6. Ml. de fele levelezéshez 20 fillér, távirathoz 1 cor. oane, postautalványokhoz 1—100 o o a g 50 fillér, 100—200 koronáig pedig 2 korona köntleges segédbélyegek késznek előállítva. A postautalványok es k a megszállott területen bírnaki érvénytel és rajuk mindenféle írásbeli kö. lés tilos.

7. Valamennyi előjáróság és polgári hatóság a területen hasznalatáért évi 500 koroná. tartozik fizetni.

B) Be- és kiviteli díjak.

8. Az egész megszállott területre be- és kiviteli díjszedé-i jogosultság állagítottatik meg. Ezen rendök vezetője Rauch Bela ur, debreceni várnagy, a mi kiküldöttünk pedig Pop Emil ur, miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, a Román Kormányzó tanács delegátusa.

9. A kiviteli díjak rendszerint a fel- és lerakodó állomásokon rovaudók le; szállítás közben az illetékes hatóságoknak mindig jegyben áll eme szabályzat intézkedéseinek mikénti végrehajtását ellenőrizni. Ellenőrzési joga van a hatóságoknak a Tiszán való átélé i pontonál is. A behozatali díjak a fentiek értelmében a rendelt téli állomásokon vagy pontokon lesznek megállapitva a fizetve.

10. Az árak értéke okmányok és a szállítólevél alapján leas megállapitva.

11. Ugy a bevétel, mint a kivitelnél az árak értéke után be- és kiviteli díj állapítottatik meg és pedig elsőrendű sletnickek, ruházat, lábbeli és bor után 10 százalek, ipari cikkek, felgyerményok, orvosi műszerek és gyógyszerok után 20 százalek, ényűségi, élelmi, ital és ruházati cikkek után 30 százalek, egy doboz gyufa után 10 fillér. Ezen díjak a száze es százalek átalokat terhelő adók és díjakon felül fizetendők.

C) Dohányárak.

12. A dohánytermelés, rakítás és dohány kereskedési ügyek vezetésével Grasselli Norbert ur bíratik meg, a ki az egész Zona területére nézve a dohány ügyek felelőséje lesz. A dohánygyar vezetője Zöldi József ur dohánygyári igazgató lesz. A debreceni központi dohány áruaktár Bakos ur, dohányáraktári főnök vezetésé alá marad. Ezek együtt fognak működni, a mi delegátusunk Toma Nicolae urral.

6
31
303
13 x

13. A teljesen listviselő, akik más közigazgatási ágazatnál nem alkalmazhatók, féltételrel rendelkező állományba helyezendők. Az abszolút felesleges díjakot elbocsátandók.

14. A dohánynak eladási ára a főszerződés részére 3 minőségű dohány után a következő:

- I. minőségű 1 kg. 150 korona
- II. minőségű 1 kg. 100 korona
- III. minőségű 1 kg. 60 korona

A díjazás ára a régi marad.

15. A kis földesek eson érek után, mely mint eddig, 10 százalékos jutalékban részesültek. Azon dohánygyárak, akik a kis földeseket nem fogják ki-előleg módon ellátni, 2000 koronáig terjedő pózabüntetéssel ígnyak sújtani.

D) Pénzügy.

16. A debreceni pénzügyigazgatóság az egész megszállott területnek (Zóna) pénzügyigazgatósága lesz. Pop Emil ur miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, ezen körzeti hatóságánál a mi kiküldöttünket rendeltetik ki.

17. A pénzügyi közigazgatás az eddigi módon fog működni. A Zóna területén levő összes állami adóhivatalok azonban pénzfelügyelők ezen körzeti pénzügyigazgatósághoz tartoznak beszámíltatni.

18. A befizetésre és hatermelési adók, az ezidő szerinti adótertelei háromszorosára felemeltetnek. A szőlőművelés új borokra néve ezen adótertelek azonban, míg az ő borokra néve csak 1920. évi január hó 1-től kezdve veendő alkalmazandók.

19. A szeszadók külön felhatalmazást nyerhetnek a szesz gyártására néve, a törvényhatóság főszékhelyéig benyújtandó kérvény alapján, aki azt az illetéki közigazgatási főhadósához felterjeszti.

20. Az állami szeszadók minden hectoliter tok szesz után 50 kor., a községi szesz adópól k pedig hectoliter fokontent 1 koronára felemeltetik.

21. Színház, mozi varieték, bálok és bármely mulatságok belépti jegyei után, minden egyes belépti jegy- és személy után 1 korona segédhelyeg rovandó le.

22. Az összes létező állami, törvényhatósági és községi adók, valamint az összes eddigi díjak és bílyegek, melyek bármilyen beadvány és iratra ez idő szerinti alkalmaztatik, az összes fónabéli hatóságok és hivatalok által ezutan is alkalmazandók.

23. Velazeményi bílyeg a „Zóna do oopatló romana 1919” cíllratu bílyeg-móval lesz elíltava.

E) Vasutak.

24. A megszállott területeken levő összes vasutak igazgatósága pénzügyi szempontból Dehrecenben lesz, melynek igazgatója Scindler ur debreceni vasuti igazgató, akhez Constantinescu Cap. ur a C. E. R. katonai megbízottja és Tirtan ur, a román kormányzó tanács kiadó-olije van becsúva és a kinek rendelkezése alatt állanak a Zóna területén levő összes vasutak alkalmaztatik. Ezen alkalmaztatik létszáma a szükséges mervo apasztandók, a teljesen felesleges listviselőket pedig fél listével rendelkező állományba helyezendők. Az alkalmazhatatlan díjakot elbocsátandók.

25. A személy- és átlátárszállítási díjak, valamint a raklárbílyegek és vagyonok terhélyiségeinek díjai és a vasutakat illető díjak is háromszorosára felemeltetnek.

26. A bíróságok nem a nyugdíjaphoz, hanem a jovedelem javára Velecezen-dók be.

F) Községek.

27. A községi és vármegyei közigazgatás marad úgy mint azé őt.

G) Tanítás és közoktatásügy.

28. A tanítás és közoktatásügy úgy vezendő, mint azelőtt, szem előtt tartva a katonai megszállást.

29. A tanárok, tantók és összes tanügyi személyzetnek fizetési és köllsegei az eddigi módon lesznek kifizelve.

H) Igazságügy.

30. Az igazságügy az egész Zóna területén az eddigi módon fog működni. A bírók és igazságügyi alkalmazottak fizetése és köllsegei úgy mint az előtt, az eddigi módon lesznek kifizelve.

I) Tűzelő anyagok.

31. A lakosság fainsegének en hitése céljából a Zóna területén levő erdők az erdészeti hivatal úján kitermelendők. A fűzita ára később fog megállapíttatni.

J) Büntetések.

32. Jelen szabályzat ellen vétők a hadi törvényeknek lesznek átadva és ez által 100 koronától 5000 koronáig terjedő bírsággal megbíttatva. Ismétlés esetén

6 hónapig terjedő elzárás is alkalmazható vagy ezen büntetések egyike.

Átmeneti intézkedések.

33. A Zóna területén levő összes katonai és polgári hatóságok kötelesek jelen szabályzatot ténylegss szolgálatban álló hivatalos közlegeik által végrehajtani és a netáai áthágásokat megállapítani. A Zóna területén levő magyar polgári közigazgatási hatóságok és hivatalok listviselői és alkalmazottai szolgálatukat a fennálló törvények és szabályrendeletek, valamint előírt katonai parancsnokság rendeletei értelmében tovább folytatni kötelesek. A ok, akik ezen rendelet határozmányaitól eltérően cselekednek, a hadi törvények értelmében lesznek üldözöttve.

Kelt Debrecenben, 1919 november hó
A katonailag megszállott terület parancsnoksága:

Kormányzó-főbornok
N. Michaescu.

Pénzügyminiszter kiküldöttje
N. Barbucausu.

Figyelmeztetés.

Azok az egyének, akik Tiszántúlról Debrecenbe jönnek, vagy átlutazóban vannak Debrecenen és 24 óránál tovább maradnak, kötelesek jelentkezni azonnal a katonai rendőrséggel, bejelentvé megérkezésüket. Mindazok, akik ezen rendelkezés ellen vétnek, az utazási rendelet értelmében meg lesznek büntetve.

Katonai zóna főparancsnoksága

Figyelmeztetés.

Tudomására hozatik az utazó személyeknek, akik akár a Tiszántúlról nyugatra, akár a demarkációs vonaltól keletre akarnak utazni, hogy ezen figyelmeztetés megjelenésétől kezdve a kérvényhez hozzá kell csatolni egy nyilatkozatot, amelyben fel legyen tüntetve az illető katonai állapota, hogy aktív vagy tartalékos tisztt volt-e, vagy egyáltalán nem tartozott rangsorba. Mindazok, a kérvények, a melyekből ez a nyilatkozat hiányzik, figyelembe nem lesznek véve és meg lesznek semmítve.

Figyelmeztetjük, hogy azok, a kik hamis adatokat adnak be, a törvények szerint meg lesznek büntetve.

A megszállott területek főparancsnoksága.

Figyelmeztetés.

Az utazó közönség tudomására hozzuk s mihez tartás végett figyelmeztetjük, hogy az utazási igazolvány elnyeréséért való kérvények a vármegyei épületében egy direkt ezen célra létesített irodába adandók be. Szigorúan tilos, hogy ezen-tul a Széchenyi utcai zóna parancsnokságot ilyen dolgokkal zaklassák. Minden olyan kérvények, amelyek indirekt móára a zóna parancsnokságnál lesznek beadvá és az utazási iroda iktató könyvében beíttatva nem lesznek, figyelembe nem vehetők.

Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy mindenki személyesen adja be kérvényét és az igazolványt csak személyesen veheti ki, mikor aláírja, hogy átvette.

Katonai zóna főparancsnoksága.

A szövetséges hatalmak jóvátételi bizottsága Budapestre érkezik.

Mint illetékes helyről értesülünk, a szövetséges és társult hatalmak jóvátételi bizottsága még a hét folyamán Budapestre érkezik. Sir George egyelőre itt marad s nem is hagyja el a magyar fővárost, míg a magyar helyzetet meg nem oldotta az antáni szándékai és az ország közvéleményének akarata szerint.

A magyar béke delegáció tagjai. Apponyi Albert az elnöke, Bethlen István és Teleky Pál grófok a helyettesei.

Budapest, nov. 13.
A magyar béke delegáció személyi összeválogatása még nem végleges. Illetékes oldalról közlik, hogy a megfelelő személyek kijelölése már megtörtént. Így bizonyosra vehető, hogy a delegáció elnöke és speaker-e Apponyi Albert gróf lesz, kinek helyettesei, illetve elnöktársai gyanánt Bethlen István és Teleky Pál grófok vannak vannak kiszemelve, akik hónapok óta a bizottságok munkásságát irányították és a hatalmas anyagot diplomáciai tárgyalásra készen feldolgozták.

Összehívják a színház-bizottságot. A színházi bérfizetés kérdése. A közgyűlés fog dönteni. Meghirdetik a színházra a pályázatot.

(Saját tudósítónktól.) Amit meg-lősoítunk, bekövetkezett. A Heitai Jenő színházgató, illetve a debreceni konzorcium tagjaira kirott 150.000 koronás színházi bérfizetés ügye a levegőben lóg.
A miniszter — amint ezt előre jeleztük — már ennek a szerencsétlen tanácsi határozatnak a kimondásakor, a miniszter nem engedte meg, hogy Debrecen a Csokonai színházával üzérkedjen s a nagymultu városi kulturizmetet bérbe adja s ezzel 250 családot, felkesedéssel mőkődő művészembereket kergessenek az anyagi romlásba.

Dacára ennek, a tanács tovább erősködött s lefoglalta Heitai kaucióját és nagy büszkén — nem minden könyörtelenség nélkül — kimondta, hogy perelni fog.

Hát a tegnapi tanácsülésen éppen dr. Magoss György előterjesztésére módosította ezt a határozatot s kimondta a tanács, hogy perelni fog, de előbb megvárja, mit mond a közgyűlés s mit mond a miniszter. És csak azután perel. Mert éri a tanács, hogy a miniszter intenciója mérvadó lesz a bírósági végzésre.

Dr. Csürös Ferenc kulturtanácsos referálta az ügyet. A színházgató kauciójából nem telik ki az első részlete a színházi bérnek. A többi részért perelni kellene.
Dr. Magoss György: Addig hiába perelünk, míg a dolog jogalapja tisztázva nincs.

Kondor Kálmán: Addigra tönkre megy Heitai. (Szóval az mindegy, ha egy ember s egy társulat tönkre megy, csak a város kapjon 150000 koronát.)

Dr. Magoss György: Hát h'ába perelünk! Előre kijelentem, hogy ilyen körülmények közt nincs oly bíró, amelyik megítélje nekünk a bér. Nekünk meg kell hallgatni a rendes közigazgatási uton a közgyűlést (színházi bizottsági javaslat) s a miniszterl döntést meg kell várunk. Azután perelhetjük, na a miniszter jóváhagyja a határozatot.

Dr. Vargha Elemér: Elengedné már most a 150000 koronát, de akkor állítsák helyre a régi helyárat.

Dr. Vásáry István: Én nem kívánám a régi helyárat, még mérsékelt emeléshez is hozzájárulnék.

Végül is a tanács felhívta Márk Endre polgármestert, hogy hívja össze már november 18 ára, hétfő délután 3 órára a színházi bizottságot, hogy a bérfizetés kérdésében a közgyűlés határozasson a bizottság véleménye alapján.

Ezt a határozatot íef kell terjeszteni a miniszterhez, akinek elvi döntése előttünk nem kétségtelen.

Szóval a tanács gyűléseztől napokig, határozott különféleképen, a helyáratat Heitai kénytelen volt 125 százalékkal fölemleni s végéreményeképen tönkremegy Debrecen színészete s a város meg sem fog egy fillért sem látni a színházi bérből.

totta meg a kender: a Nagyerdő belső területén egy hálti fa 1 korona, 1 lovas fogaltal 15 kor., 2 lovas 30 kor., 2 lovas 40 korona, az erdő külső területén 1 lovas 12, 2 lovas 24, 3 lovas 32 korona.

Halálos szerencsétlenség a szentesi villanytelepen. Szentosról jelentik: Október 30-án a szentesi villanytelepnek Csongrádról jelentették, hogy üzembavar folytán a községben nem égnek a villanylámpák. Erre a gépészek lementek a kapeszó kamrába, hogy az üzembavaro okozót rendbehozzák. Győző Molnár Imre gépésznek a kezében egy srófhuzó kulcs volt s ez okozta a halálát, mert a kulccsal véletlenül hozzáér egy 7500 volt áramfeszültségű dróthoz. Az óriási erejű áram a szerencsétlent azonnal felemelte a levegőbe, megfordította s arccal a földhöz csapta. Gépésztársai azonnal odasiettek hozzá, de már akkor nem volt benne élet. A szerencsétlenség színhelyén rövid idő múlva megjelent orvosok is csak a baleset folytán bekövetkezett azonnali halált konstatálhatták.

Halálozás. A B. F. R. A. Mélyeséges fádalommal tudjuk felelhetetlen jk feleségem, szerető édes anyánk, anyósunk nagyamánknak, sógoránknak nászasszonyának és jó rokonunk Gyöngyösi Jánosné, Nagy Julianna áldados életének 53-ik boldog házasságának 37 évében 2 héttel és 2 nap múlva szünetes után 1. hó 13-án bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részét 1. november hó 14-én, pénteken délután 3 ór körül fogjuk Busi utca 14. sz. házuknál a róli, egyház szerentás szerint tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőben végő nyugalomra helyezni. Végfiszességételő rokonunk, ismerőseinket szomorú szívvel meghívjuk. Áldás és béke porairól Banatos ferje polgár Gyöngyösi János. Gye. me. et Juliaa ferjével polgár Lovász Jánossal és gyermekeik, Sarika téjevel polgár Eszenyi Istvánval és gyermekeik. Ezteke ferjével polgár Baray Jánossal és gyermekei, János (harkterem entúni), Eszter, Zsuzsika, Mariska, Pista, Katca és Sanyi. Sógorsága: öz. Balogh Istvánné Gyöngyösi Julianna, polgár Mezei András és neje Gyöngyösi Sara gyermekeikkel. Nászai polg. Lovász János, polg. Eszenyi Imre és neje, Baray István és neje. Közli és távollat rokonok nevében is. A temetést „Danló” rendezi.

Dívatos szép férfi és női nyak- sálak és nyakkendő újdonságok Frank Imréné, Ferenc József-ut 43.

100 drb. fehér krepp papirszalvéta 9 korona Antalffy könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-u. sarok.

Stengel fogbetegnek november 14-ől csak délután 2-5-ig rendel. Debrecen, Kazinczy-utca 6.

Fiatall gépész ajánlkozik uradalomba vagy malomba. Megkeresést kérem „Gépész” jelző alatt a lap kiadóhivatalába küldeni.

Színház.
Heti műsor.
Csokkosztársulat.
Pénteken B. bérlet. Gyimesi vadvírág. Szombaton délután, gyermek előadás. Csizmas kandur. Szombaton este C. bérlet, Gyimesi vadvírág. Vasárnap délután Kis gróf operett. Vasárnap este Gyimesi vadvírág.
Vilószínház.
Csütörtökön a polgári népszínház előadás Szombaton délután Marcsa katonája. Szombaton este Terike, vigliték. Vasárnap délután, Férj vadászni jár. Pérosszínház boházai. Vasárnap délután, Bihoros, szimfő.

Gerőlda meghalt

A magyar színművészetnek gyászosa van.
Gerőlda, ez a ragyogó tehetségű debreceni leány, aki mldön pályájának első viszontagságos éveit után, szülővárosának, Debrecennek színpadán fellépett, lerombolta a közmondás igazságát, hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában. Gerőlda egyszerre megindította szülővárosát: Debrecen közönségét. Már pedig, aki a színpadi erőpróbát Debrecenben kiálította, az előtt sorra nyitak meg a fővárosi színpadok.

Gerőlda az ő ragyogó művészetével, finom humorával, nagyszerű színpadi készségével a Zilahy regime alatt gyönyörködött Debrecen közönségét. De csak pár év adott illendő tehetségéből, mert erős versengés indult meg érte és a művészi értékeket mindig nagybecsülő Beöthy hamarosan kivette előlünk, de a többi versengő fővárosi színházól is Gerőldát, akit a Király színházhoz szerződtettek.

Budapestien tündökölt azután rajongó szeretet és fonyes elismerés mellett, amíg nem a kegyetlen sors beteggé tette, haza jött Debrecenbe és szenvedett, sorvadott már pár év óta, tegnap pedig a halál megváltotta szenvedéséről.

Szegény Gerőlda! Vajon pályatársaid és ez a város, amelyknek szülőte voltát, megbecsüléshalóporodban is?

Keringőszerelem, Grainchstadt Bruno szép zenéjű operettjének hétfőn lesz a bemutatója a Csokonai színházban.

Honthy, Káldor, Várnai, Szabó viszik a Keringőszerelem szerepeit.

Honthy, Káldor szerzőcs duettjei a Keringőszerelem ságeréi.

A legmulatságosabb táncos dal Várnai száma a Moziról a Keringőszerelemben.

Zsába a legmulatságosabb francia bohózat hétfőn kerül színre.

Bihari Ános kosszas betegség után vasárnap este lép fel a Bihoros színműben.

gyógyesztárak éjjeli szolgálata.
Pénteken: Nád. Ferenc József-ut 5. - Kossuth Lajos. Ferenc József-ut 30. - Csillag. Árpádtér 1. - Aranvass. Hatvan-utca 60.

Cenzurat: de Sublocotenentul Horia.

Hirdetmény.

Közlőre tétetik, hogy 1. ávi november hó 15-én reggel 10 órakor 25 drb. katonai szolgálata nem alkalmas ló árverezés által eladattk.
Az árverezés Debrecenben a 2 ik házszárkányába tartatik meg.
Minden érdekelteit, aki árverezés által lovat akar vásárolni, amly árverezés minden lóra költő tartatik meg, egy 200 (kettőszáz) korona előleget fog letétele helyezni.
Az árverezés határozata a helyszínen lesz kihirdetve és a vevő le fogja tenni a még hátra maradt összegét és akkor megkapja az árvereztet lovat, valamint a tulajdonjogot igazoló bizonyítványt is, a többi árverezőknak a pénz vissza lesz adva.
Debrecen, 1919. november hó 9-én.
A gazdasági osztály főnöke
lat. Colonel: Amalose.

Lelvelezés.

„Örökkévalóság” jellegre levél van a kiadóhivatalba, kérem átvenni. 6792

Aláírások

Menyasszonyi elfogyzást és név-picsokrokat és kosarakat izlésesen készit, osorop s virágok és növények állandóan kaphatók a Mimóza virágszalonta, Kossuth-u. 11 sz. 6793.

Füstölt kolbász és libahus állandóan kapható a pénzügyi palota a pinchehelyi-éjében. 6800.

15 éves leány ajánlkozik gyermek melet azonnali belépésre. Nap utca 4. 6816.

Román nyelvre mindenféle körvevőket írok. Hadrovita. Piac-u. 30. I. em. 4332

Jó megjelenésű leány nagyobb házhöz szobaleányként ajánlkozik. Hatvan-utca 7. 6789.

Kiadó egy bútorozott szoba 1 vagy 2 ipa os részre Cim a kiadóhivatalba. 6791.

Mindenféle fehérruha és himzezt elvállalok. Kigyó u 7 hátul az udvarban. 6803.

Tanár előkészit tanulókat, magán, javító és eretségi vizsgáira. Cim a kiadóhivatalba. 6796.

Ékezet makaróni, tojásos tarhonya, tejpor, Franciavé, buzapárolt magcsava, kekő, lóó és csokolaj. Sarkózy Sándor faszterkereskedő. 6806.

Tűző 10-15 darabot tartására részben vanlok. Etvos u ca 1. 6653

Állami tanulóknak a tanulókat oktatásra vattal. Cim Bethlen 37. 6643

Kabát és zakó zombok. árma 400 és 1000 tárdos kádbat. Csabó-u. 9A. 6741

Tollfiosztásra telentekezők közlelőbbi címre a kiadóban tudhatunk meg. 6784

Kalan és házszalag ártáráról és rolt több színen. Kárházó Csabó-u. 9B. 6740

Román nyelvre körvevőket készitök Schwarz. Széchényi-utca 31. 6221

Mekulatur vésztésnapir kapható, amly a kórálat tart. különként a kiadóhivatalban.

Kereslet

Aranvat ezüstől briliánsat eladóknak van. Meghívásom házhöz is a mezei Steiner Mihály. Széchényi-utca 19. sz.

Eny német francia nyelvű tudó nő felvételt. zvermek mellé. Bíról informát 16. Div. városbáz 7. sz. szoba

Órca tanulóit keresek Biatnó József ég. Csabó-u. 1 6135

Gyermekeket szerető rendez asszony vagy leány felvétetik. Mimóza virág szalon Kossuth-utca 11 sz. 6794

Eny jó munkás utazásos szabósegéd felvétetik. Ugyan ott egy fekete nadrág eladó. Péter György térli szabó, Kossuth-utca 13. 6303

Mindenes szakácsnő felvételre kerestetik. - Gévay ügyvédnél, Szent-Anna 11 6818

Takarítónő teljes elvállalok, lát lakással azonnali felvétetik. Royal szálló. 6791

Elveszett kedden este jörsel kir. herceg utcától Piac utcán keresztül Kossuth utcálg egy fél igaz gyöngy fűggo kis gyemánt köv. kéretk a becsületes megtalálóló Jzsef kir. herceg-u. 59 sz. utatán. 6798

Mindenes bejáró tanulóit keresek azonnala. Egyháztér 11. ker-szépület. 619

Különb. Jaratu szobát keresek tóter közelebb 15-ikére. Ajánlatokat „Ügyvédjelöl” címre a kiadóba kérek. 6805

Eny magános leányt felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 6807

Bejáró főzőnőt keresek. Ruzicska fényképészeti műterem 6810

Azalea fűskákát megvételre keresek. Mimóza virágszalalon, Kossuth u. 11. 6795

Veszek új és ó bors, úti, mákot, leucset, borsot, szőlőmagot, méhviaszokat, négykerékű kézi kocsit. Sarkózy Sándor faszterkereskedő, Hatvan-utca. 6807

Kis szobaleány azonnali felvétetik. Péterfia utca 9 sz. a. 6763

Tanulóknak fő családból való nő felvétetik Király Nándor. vas. fűszerkereskedő. Haidunánás. 6729

Eny vésztésnapir felvétetik Árpádtér 10. sz. 6781

Gyermekem meglő tártalóki tisztesítő leányt könyvvédel keresek József kir-u. 6. földszint. 6780

Küldőne fűskét takarítás vátalókat felvesz dr Széchényi vezvésszálló. Péterfia 46. 6779

Fiatall leány Tolnai eladóknak. tóben felvétetik. 6778

Mosdó szervizet és paraficsomot megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 6774

Kisabb házszalag törlesztő. sest. Homokkeré. vagy a neváltomása közlelő. Vörösmány-utca 28. leghátul. 6777

Hunvadi szobaleány felvétetik. ma omba. Diószegi-ut 22. szám. azonnali belélmolnár felvétetik. 6727

Ólmos leányt veszek. Károly Ferenc József-ut 8. 6725

Főzőne aki takarításra is megkeresik. felvétetik dr. Széchényi Dezső. Piac-u. 50. II. e. 6788

Eladók.

Három flókos komót és egy húzó harmónika eladó. Károly Ferenc József-ut 83. 6812

Eladó egy keveset használt fűgkuha közép termetre, köllőnböző női ruhák is. Nap utca 4. 6814

Pintér szerszámok, különböző eladók. Nap-utca 4. 6815

Eladó női öltökből, új gyermeköltöny, keresek gyermekszek, Rákóczy 23. 6799.

Eny nagy bordony fűrdőke eladó. Lorantffy-utca 19. kapu alatt jobbra. 6822

Ferfi cipők és férfi kabát eladó eladó. Mester utca 45 sz. tüzérúti. 6805.

Eladó egy 33-34 és egy 35-36 és egy spanglis kivagott fekete női cipő. Vigkedvő. Mihály-utca 13. jobbra első lakas. 6342.

Halo szoba bútor eladó. Szepessy-utca 9. 6787.

Eladó férfi és női kabátok és cipők. Megkeresetek Bösze. mély-utca 13. vasárnap - gesz nap és heteken. pokon d. u. 1-10-11-13-ig Ugyanott 4 dró szálkocsi kelek és 1 em. ló. 6344

Téli branswégi aszoszta tiszte és szögnyel tetelék-ten eladó. Deak hat. utca 13. szám, háttul az emeleten. 6629

Kiadó függönyök, szőnyegek, -módin eladó, maó tükörös divány, heacset, szőnyhaberendezés, szalon gyantur és egyszerű 1 stől szep bútorok kaphatók József kir. herceg-u. 20. 5999

Cserop és vaskálypa, szentartó tő egy ruhacsarogó eladó. Szechenyi-ut 16. Ugyanott használt férfi cipők eladó. 34

12. sz. használt férfi cipők elosztatlan libatoll eladó. Kigyó-u 38. 6738

Ehédők ruhák. szalonarmatúra. női ruhák. szőnyverek eladók. József kir. herceg 41. 6738

Eny új modern könyvha be rendezés előszen eladó. Csabó-ut János-ut. 7. második udvar. 6797

Eny női öltökből és egy kis Singer varrógép eladó. Nyomatató-u 2. - hátra első autó. 6790

Két darab szőke-eladó Góly utca 6. szám. 6786

Sütőtök eladó. Csabó 22. Csabó utca. 6783

Ehédőszekrény asztal. löszörmadrac. lóadók és arószekrény eladók. Csabó-u 32. 6775

Eladók vendéglői asztalok, szekék és tükör. Buharai ház. Piac 1. 6776